

Sygnatura akt I C 588/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 października 2022 r.

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: asesor sądowy Aleksandra Dumińska

Protokolant: Karolina Langa

po rozpoznaniu w dniu 9 września 2022 r. w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa A. M.

przeciwko Powszechnemu Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Spółce Akcyjnej z (...) w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Spółki Akcyjnej z (...) w W. na rzecz powoda A. M. kwotę 20.331,83 zł (dwadzieścia tysięcy trzysta trzydzieści jeden złotych i osiemdziesiąt trzy grosze) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 29 października 2021 roku do dnia zapłaty;

I. zasądza od pozwanego Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Spółki Akcyjnej z (...) w W. na rzecz powoda A. M. kwotę 4.634 zł (cztery tysiące sześćset trzydzieści cztery złote) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od czasu uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Sygnatura akt I C 588/21

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 4 października 2022 r.

Powód A. M. wniósł³ pozew przeciwko Powszechnemu (...) S.A. z siedzib¹ w W. (dalej, jako (...) S.A.) o zap³atę kwoty 20.331,83 z³ wraz odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zap³aty oraz zas¹dzenie kosztów procesu wed³ug norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł³, że domaga się zap³aty skapitalizowanej renty wyrównawczej za okres od listopada 2020r. do października 2021r. w kwocie 17.524,57 z³, skapitalizowanych na dzień 25 października 2021r. odsetek wyliczonych od każdej z wymagalnych w wyżej wymienionym okresie rat w³¹cznej kwocie 809,42 z³, a także skapitalizowanych odsetek za opó#nienie w zap³acie rat renty wymagalnych w okresie od sierpnia 2019r. do listopada 2020r. w³¹cznej kwocie 1.998,41 z³. Jak wyja#nił³ powód, w dniu 15 listopada 1997r. uległ³ wypadkowi komunikacyjnemu z winy kierowcy posiadaj¹cego polisê ubezpieczenia OC w pozwanym zak³adzie ubezpieczeń, a wyrokiem z dnia 13 listopada 2000r. w sprawie o sygnaturze akt I C 228/99 S. O. w G. orzekł³ o przyznaniu mu renty wyrównawczej w kwocie 1.492 z³ miesięcznie, p³atnej do dnia 20-go każdego miesi¹ca.

Powód wskaza³ także, że dnia 5 października 2011r. na skutek wystosowania przez niego z¹dania zmiany wysokości wyp³acanej renty wyrównawczej, pozwany dokona³ podwyższenia jej wysokości do kwoty 6.595,47 z³, a termin p³atności zosta³ ustalony przez strony na każdego 10-ego dnia miesiąca. (...) zmiany wysokości renty by³ hipotetyczny dochód powoda w wysokości 8.335,37 z³ netto.

W uzasadnieniu powód podkre³li³, iż w dniu 2 września 2014r. pozwany jednostronnie obniży³ wysokość renty wyrównawczej do kwoty 5.012 z³. W związku z tym powód wyst¹pi³ do (...) z z¹daniem zasn¹dzenia od pozwanego skapitalizowanej renty wyrównawczej za okres od 1 października 2014r. do 30 kwietnia 2015r. ponad wyp³acon¹ mu przez ubezpieczyciela kwotę oraz kwoty 1.774,11 z³ miesięcznie tytu³em renty wyrównawczej ponad kwotę uznan¹ przez pozwan¹. Wyrokiem z dnia 27 marca 2018r. (...) Rejonowy w G. oddali³ powództwo powoda. S. O. zmieni³ ww. orzeczenie i zasn¹dzi³ na rzecz powoda kwotę dochodzon¹ kwotę z tytu³u renty wyrównawczej, uznaj¹c, że jednostronna zmiana wysokości renty przez pozwanego by³a nieskuteczna. W kolejnym sporze s¹dowym o zap³atę części renty za kolejny okres (...) Apelacyjny w G. uzna³, że strony w 2011r. zgodnie zmieni³y treść #wiadczenia rentowego. Mimo powyższego od sierpnia 2019r. pozwana nie dokonywa³a wyp³aty renty w umówionej wysokości. W odpowiedzi na wezwanie powoda, ubezpieczyciel dokona³ wyp³aty różnicy renty za okres od sierpnia 2019r. do 28 listopada 2020r., odmawiaj¹c wyp³aty pozosta³ej kwoty 106,40 z³ za listopad 2020r. i ca³o#ci raty za grudzień, a także nie dokona³ wyp³aty odsetek za opó#nienie od daty wymagalności każdej z kwot, a odmowę wyp³aty #wiadczeń uzasadni³ osi¹gnięciem przez powoda wieku emerytalnego. W niniejszej sprawie powód domaga się zap³aty niewyp³aconych rat w wysokości różnicy pomiędzy kwot¹ wynikaj¹c¹ z umowy stron w kwocie 6.595,47 z³ a kwot¹ wyp³acon¹ przez pozwan¹ w wysokości 5.012 z³.

(pozew - k. 3-10).

Pozwany # (...) S.A. wniós³ o oddalenie powództwa w ca³o#ci, podnosz¹c, że powód naby³ uprawnienia emerytalne i nie zachodz¹ przes³anki do dalszego wyp³acania #wiadczenia. Nadto, wskaza³, że nie wiadomo na jakiej podstawie i w jaki sposób powód obliczy³ wysokość dochodzonego pozvem roszczenia. Pozwany zaprzeczy³ teź, by strony zawiera³y jak¹kolwiek umowę odno#nie ustalenia wysokości renty. Nadto, podniós³ zarzut przedawnienia roszczeń powoda. Ubezpieczyciel wskaza³, że wyp³ata kwoty 5.012 z³ by³a spowodowana tym, że powód legitymowa³ się orzeczeniem o częściowej niezdolności do pracy i uzyskiwa³ rentę z Z. S. (dalej, jako ZUS). Do wyliczeń pozwany przyj¹3 hipotetyczne zarobki powoda brutto w kwocie 11.886,92 z³ (netto 8.335,37 z³), co przy uwzględnieniu zachowanej zdolności zarobkowej daje kwotę 6.251,52 z³, a po uwzględnieniu #wiadczenia z ZUS (1.477,98 brutto, 1.239,96 z³ netto) - kwotę wyp³acon¹ przez pozwan¹. Zdaniem pozwanej, waloryzacja renty w przysz³o#ci może następowa³ wy³cznie w trybie art. 902 §2 k.c. po przedstawieniu przez poszkodowanego odpowiednich dowodów.

(odpowied# na pozew k. 74-77).

SYD USTALIĆ (...)YCY STAN FAKTYCZNY:

W dniu 15 listopada 1997r. powód A. M. uleg³ wypadkowi komunikacyjnemu z winy kierow¹cego pojazdem A. B. objętym ochron¹ ubezpieczeniow¹ na podstawie umowy (...) ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawartej z pozwanym Powszechnym (...) S.A. z siedzib¹ w W..

(okoliczność bezsporna).

Wyrokiem z dnia 13 listopada 2000 roku wydanym w sprawie o sygnaturze akt I C 228/99 S. O. w G. zas¹dzi³ od Powszechnego (...) S.A. z siedzib¹ w W. i A. B. na rzecz powoda A. M. kwotê 1.492 z³ miesięcznie tytu³em renty wyrównawczej, p³atnej do dnia 20-go kaźdego miesi¹ca, poczynaj¹c od dnia 1 listopada 2000r. z ustawowymi odsetkami na wypadek zw³oki w jej p³atno[#]ci, przy czym zap³ata przez jednego z pozwanych zwalnia³a drugiego od jej ponoszenia.

(okoliczno[#]æ bezsporna ustalona w oparciu o wyrok S¹du O. w G. z dnia 13 listopada 2000r. wraz z uzasadnieniem, k. 102-123).

Pismami z dnia 25 lipca 2011r. i 31 sierpnia 2011r. powód wniós³ o ustalenie wysoko[#]ci renty wyrównawczej na kwotê 6.595,47 z³ miesięcznie. W odpowiedzi na ten wniosek, decyzj¹ z dnia 5 pa[#]dziernika 2011r. pozwany - (...) S.A. podwyższy³ powodowi rentê wyrównawcz¹ przys³ugu¹c¹ mu na podstawie wyroku S¹du O. w G. z dnia 13 listopada 2000 roku do kwoty 6.595,47 z³ miesięcznie (zgodnie z c¹daniem powoda). J.[#]nie, pozwany poinformowa³ powoda, że waloryzacja renty w przys³o[#]ci bêdzie nastêpowaæ wy³cznie w trybie art. 907 § 2 k.c. po przedstawieniu odpowiednich dokumentów. Zmiany te # wed³ug pozwanego # mia³y byæ możliwe jedynie do 2020 roku, kiedy to poszkodowany osi¹gnie wiek emerytalny, a renta zostanie przeliczona do wysoko[#]ci straty w emeryturze.

(okoliczno[#]ci bezsporne ustalone w oparciu o pismo powoda z dnia 31 sierpnia 2011r. - k. 31-32, pismo pozwanego z dnia 5 pa[#]dziernika 2011r., k. 33).

(...) z dnia 2 wrze[#]nia 2014 roku pozwany ubezpieczyciel obniży³ wysoko[#]æ renty wyrównawczej do kwoty 5.012 z³ miesięcznie. Przy ustaleniu wysoko[#]ci #wiadczenia pozwany uwzglêdni³ możliwo[#]ci zarobkowe powoda na poziomie 25 % hipotetycznego dochodu tj. w kwocie 2.083,84 z³ oraz #wiadczenie rentowe otrzymywane przez powoda z ZUS w kwocie 1.239,96 z³ netto.

(okoliczno[#]æ bezsporna ustalona w oparciu o decyzjê pozwanego z dnia 2 wrze[#]nia 2014r., k. 34).

W zwi¹zku z powyższym powód wniós³ pozew do (...) Rejonowego w G., domagaj¹c siê od pozwanego zap³aty kwoty 12.418,77 z³ wraz z odsetkami ustawowymi od szczegól³owo wskazanych kwot tytu³em skapitalizowanej renty wyrównawczej za okres od 1 pa[#]dziernika 2014 do dnia 30 kwietnia 2015r. ponad kwotê wyp³acon¹ przez pozwanego oraz kwoty 1.774,11 z³ miesięcznie tytu³em renty wyrównawczej ponad kwotê uznan¹ i wyp³acon¹ przez pozwanego p³atnej do dnia 10 # ego kaźdego miesi¹ca wraz z ustawowymi odsetkami za opó[#]nienie, pocz¹wszy od 1 maja 2015r.

Wyrokiem z dnia 27 marca 2018r. wydanym w sprawie o sygnaturze akt I C 559/15 (...) Rejonowy w G. oddali³ powództwo.

W wyniku rozpoznania apelacji powoda, wyrokiem z dnia 25 stycznia 2019r. wydanym w sprawie o sygnaturze akt XVI Ca 554/18 S. O. w G. zmieni³ wyrok S¹du I instancji w ten sposób, że w pkt I zas¹dzi³ od pozwanego na rzecz powoda kwotê 12.418,77 z³ stanowi¹c¹ skapitalizowan¹ rentê wyrównawcz¹ za okres od 1 pa[#]dziernika 2014r. do dnia 30 kwietnia 2015r. wraz z odsetkami ustawowymi za opó[#]nienie od szczegól³owych wskazanych kwot w wysoko[#]ci 1.774,11 z³, za# w pozosta³ym zakresie oddali³ powództwo i oddali³ apelacjê. W uzasadnieniu wyroku S¹d ad quem uzna³, że poprzez wymianê o[#]wiadcze[#] na pi[#]mie strony dokona³y umownej zmiany wysoko[#]ci renty, a z³ożone nastêpnie przez pozwanego jednostronne o[#]wiadczenie o obniżeniu renty by³o nieskuteczne.

(okoliczności bezsporne, ponadto: wyrok S¹du Rejonowego w G. z dnia 27 marca 2018r. wraz z uzasadnieniem k. 301, 308-313 akt (...) Rejonowego w G. o sygnaturze I C 559/15, wyrok S¹du O. w G. z dnia 25 stycznia 2019r. wraz z uzasadnieniem k. 355, 360-373 tamże).

Kolejnym pozwem powód domaga³ się od pozwanego zap³aty kwoty 97.446,20 z³ wraz z ustawowymi odsetkami za opó#nienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zap³aty, na co sk³ada³a się kwota 86.792,91 z³ tytu³em skapitalizowanej renty wyrównawczej za okres od stycznia 2016r. do sierpnia 2019r. oraz kwota 10.653,29 z³ tytu³em odsetek skapitalizowanych na dzień 22 lipca 2019r.

Wyrokiem z dnia 30 pa#dziernika 2020r. wydanym w sprawie o sygnaturze akt I C 1503/19 S. O. w G. uwzględn³ powództwo w ca³o#ci.

W wyniku rozpoznania apelacji pozwanego, wyrokiem z dnia 13 kwietnia 2021 roku wydanym w sprawie o sygnaturze akt I ACa 85/21 (...) Apelacyjny w G. zmieni³ zaskarżony wyrok S¹du I instancji, obniżaj¹c zas¹dzon¹ kwotê do kwoty 76.582,67 z³ i oddalaj¹c powództwo i apelacjê w pozosta³ym zakresie. (...) Apelacyjny opar³ swoje rozstrzygniêcia na ustaleniu, że w 2011 roku strony dokona³y umownej zmiany wysoko#ci renty, a z³o#one nastêpnie przez pozwanego jednostronne o#wiadczenie o obni#eniu renty by³o nieskuteczne, wskazuj¹c, że jest w tym zakresie zwi¹zany wcze#niejszym wyrokiem dotycz¹cym oceny tego samego stosunku prawnego.

(okoliczności bezsporne, ponadto: wyrok S¹du O. w G. z dnia 30 pa#dziernika 2020r. wraz z uzasadnieniem - k. 85-89v, wyrok S¹du Apelacyjnego w G. z dnia 13 kwietnia 2021 roku wraz z uzasadnieniem k. 90-99v).

Pismem z dnia 21 lipca 2021 roku powód reprezentowany przez zawodowego pe³nomocnika wezwa³ pozwanego do zap³aty w terminie 7 dni od otrzymania wezwania kwoty 38.003,28 z³ tytu³em ró#nicy pomiêdzy przyznan¹ rent¹ wyrównawcz¹, a kwot¹ zap³acon¹ w okresie od sierpnia 2019 roku do lipca 2021 roku wraz z odsetkami ustawowymi za opó#nienie od poszczególnych rat miesięcznych w kwocie po 1.583,47 z³ od dnia wymagalno#ci do dnia zap³aty.

W odpowiedzi na to wezwanie, pismem z dnia 25 sierpnia 2021 roku pozwany wyp³aci³ powodowi ³cznie kwotê 25.229,89 z³. Ubezpieczyciel wskaza³, że za okres od 1 sierpnia 2019r. do 31 pa#dziernika 2020r. nale#y się powodowi co miesi¹c kwota 1.583,47 z³ stanowi¹ca ró#nicê pomiêdzy kwot¹ 6.595,47 z³ a faktycznie wyp³acan¹ kwot¹ 5.012 z³. Natomiast za listopad 2020r. jedynie kwota 1.477,84 z³ do dnia 28 tego miesi¹ca, tj. do dnia osi¹gniêcia przez powoda powszechnego wieku emerytalnego.

(dowód: wezwanie do zap³aty z dnia 21 lipca 2021r. k. 16-17, pismo pozwanego z dnia 25 sierpnia 2021r. k. 14-15).

Powszechny (...) S.A. w okresie od grudnia 2020r. do pa#dziernika 2021r. wyp³aca³ powodowi rentê wyrównawcz¹ w wysoko#ci 5.012 z³.

(dowód: przes³uchanie powoda A. M. - p³yta CD k. 207).

Powód nie otrzymuje emerytury, lecz uzyskuje rentê z tytu³u niezdolno#ci do pracy w kwocie oko³o 1.077 z³ miesięcznie.

(dowód: decyzja ZUS z dnia 3 grudnia 2021r. k. 146-150, przes³uchanie powoda A. M. - p³yta CD k. 207).

S¥ (...) Y£, (...):

P.ższy stan faktyczny (...) na podstawie dowodów z dokumentów, a także dowodu z przesuchania powoda.

(...) zebrany w niniejszej sprawie materia dowodowy (...) nie dopatry siê żadnych podstaw do kwestionowania prawdziwo#ci i wiarygodno#ci wymienionych w ustaleniach stanu faktycznego dokumentów. P.żliæ bowiem nalezy, iê dowody w postaci orzeczeñ sów powszechnych wydanych w poprzednich sprawach toczycych siê z udziaem stron stanowiły dokumenty urzędowe w rozumieniu art. 244 k.p.c. i w zwiłzku z tym korzystaj z domniemania autentyczno#ci i zgodno#ci z prawd wyrażonych w nich o#wiadczeñ, a w toku niniejszego postępowania żadna ze stron nie kwestionowa powyższych domniemañ w trybie art. 252 k.p.c. Ponadto, za w pe#ni wiarygodne (...) także dokumenty prywatne w postaci korespondencji stron. Z.żyæ bowiem należao, że przedmiotowe dokumenty nie nosz żadnych #ladów przerobienia, podrobienia, czy teê innej manipulacji, st d nie ma żadnych podstaw, aby uznaæ, że zostały stworzone wy#cznie na potrzeby niniejszego postępowania.

Ponadto, (...) nie znalazł podstaw do odmowy przyznania waloru wiarygodno#ci zeznaniom powoda A. M., które korelowały z tre#ci przedożonych do akt sprawy dokumentów, w szczególno#ci wyroków sów różnych instancji wydanych na tle sporów prowadzonych przez obie strony o #wiadczenia za okresy wcze#niejsze, a także decyzji organu rentowego w odniesieniu do wysoko#ci uzyskiwanego przez powoda #wiadczenia z tytuu czê#ciowej niezdolno#ci do pracy.

Na podstawie art. 2352 § 1 pkt 2 k.p.c. (...) natomiast wnioski dowodowe pozwanego o dopuszczenie dowodu z dokumentów w postaci zeznañ podatkowych PIT powoda, dokumentacji ZUS w zakresie wysoko#ci pobieranej przez niego emerytury, jak również o dopuszczenie dowodu z opinii (...) lekarza z zakresu medycyny pracy. Z.żyæ bowiem należao, że okoliczno#ci zwiłzane z aktualn sytuacj majtkow i zdrowotn powoda czy teê z jego aktualnymi możliwo#ciami zarobkowymi pozostaj irrelewantne dla rozstrzygnięcia niniejszego sporu. Przedmiotem niniejszego postępowania nie byo bowiem danie zmiany wysoko#ci renty wyrównawczej, jako obowiłzku wynikajcego z ustawy na mocy art. 907 § 2 k.c. tj. wskutek zmiany stosunków, lecz roszczenie o zapate zalegej czê#ci rat renty. Zgodnie natomiast z utrwalonym orzecznictwem, o czym szczegóowo w dalszej czê#ci rozwazań niniejszego uzasadnienia, nie jest możliwe domaganie siê ustalenia wyga#nięcia lub zmiany stosunku renty wynikajcej ze #róde pozaumownych w drodze zarzutu, w postępowaniu o zapate wymagalnych #wiadczeñ z tytuu renty. Bezcelowe byo również dokonywanie ustaleñ w zakresie uprawnienia powoda do emerytury oraz wysoko#ci kapita u pocztkowego. Powód bowiem nie korzysta ze #wiadczenia emerytalnego, lecz uzyskuje #wiadczenie rentowe, co jednoznacznie wynika z przedożonych przezeń dokumentów.

(...) natomiast do kwestii formalnych nalezy wyja#niæ, że brak byo podstaw do uwzględnienia wniosku pozwanego o zawieszenie niniejszego postępowania na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. z uwagi na wniesienie przez niego do S. O. w G. pozwu o uchylenie obowiłzku wypacania renty wyrównawczej. Jak wskazuje siê w orzecznictwie podstawa do zawieszenia postępowania okre#lona w art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. zachodzi wtedy, gdy rozstrzygnięcie sprawy zalezy od wyniku innego toczcego siê postępowania cywilnego. Z.żno#æ ta musi byæ tego rodzaju, że orzeczenie, które ma zapa#æ w innym postępowaniu cywilnym, będzie prejudykatem, czyli podstaw rozstrzygnięcia sprawy, w której ma byæ zawieszony postępowanie. Oznacza to, że nie jest możliwe rozstrzygnięcie sprawy w toczcym siê postępowaniu cywilnym bez wcze#niejszego rozstrzygnięcia kwestii prejudykalnych (por. wyrok SA w Warszawie z dnia 14 marca 2014r., VI ACa 780/13, L.). W niniejszym przypadku jednak takie podstawy nie zachodz. Z.żyæ bowiem nalezy, iê przed S. O. w G. pozwany domaga siê zmiany, b d# uchylenia obowiłzku wypaty renty wyrównawczej poczwszy od dnia 1 stycznia 2022r., podczas gdy niniejszy spór dotyczy zapaty rat wymagalnych w okresie od listopada 2020r. do pa#dziernika 2021r. Nadto, należao mieæ na względzie, że zgodnie ze stanowiskiem judykatury wyrok wydany

na podstawie art. 907 § 2 k.c. ma charakter konstytutywny i stwarza nowy stan prawny, dlatego co do zasady wywiera skutek tylko na przyszłość (por. wyrok SA w Katowicach z dnia 8 grudnia 2016r., I ACa 326/16, L.), a więc zasadniczo nie wpływa na istnienie i zakres świadczenia z tytułu renty, które stało się wymagalne wcześniej. Zatem stosownie do powyższego należało przyjąć, że spór toczy się obecnie przed S. O. w G. nie ma wpływu na wynik niniejszego postępowania.

P. prawni powództwa w niniejszej sprawie stanowił przepis art. 444 §2 k.c. Zgodnie z treścią tego przepisu, jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty.

(...) do szczegółowych rozważań należało w pierwszej kolejności wskazać, że obowiązek pozwanego do wypłaty powodowi renty wyrównawczej został ustalony wyrokiem Sąd O. w G. z dnia 13 listopada 2000 roku wydanym w sprawie o sygnaturze akt I C 228/99. Przedmiotowym wyrokiem Sąd zasądził od ubezpieczyciela i sprawcy szkody in solidum na rzecz powoda kwotę 1.492 zł miesięcznie tytułem renty wyrównawczej, płatnej do dnia 20-go każdego miesiąca, poczynając od 1 listopada 2000r. z ustawowymi odsetkami na wypadek zwłoki w jej płatności, uznając, że powód wskutek wypadku komunikacyjnego utracił częściowo zdolność do pracy zarobkowej. Późsze rozstrzygnięcie oparte było na przepisie art. 444 § 2 k.c., co oznacza, że renta miała charakter tzw. renty ustawowej. W 2011 roku, wskutek wymiany pism pomiędzy stronami, uzgodniono zmianę wysokości renty przyznanej powyższym wyrokiem z kwoty 1.492 zł na kwotę 6.595,47 zł miesięcznie. Po czym jednostronnie decyzją z dnia 2 września 2014 roku pozwany obniżył wysokość renty do kwoty 5.012 zł miesięcznie i od tego czasu wypłacał powodowi rentę w takiej właśnie wysokości. W związku z wypłatą przez pozwanego rat renty wyrównawczej w zaniżonej wysokości powód dwukrotnie dochodził swoich roszczeń z tytułu renty na drodze (...). Najpierw, wyrokiem z dnia 25 stycznia 2019r. wydanym w sprawie o sygnaturze XVI Ca 554/18 S. O. w G. rozstrzygnięciem powoda o zapłatę świadczeń z tytułu renty wyrównawczej za okres od 1 października 2014r. do dnia 30 kwietnia 2015r., (...) Apelacyjny w G. wyrokiem z dnia 13 kwietnia 2021 roku wydanym w sprawie o sygnaturze akt I ACa 85/21 skieranie za okres od stycznia 2016r. do sierpnia 2019r. W przedmiotowych wyrokach Sąd O. i (...) Apelacyjny rozstrzygnęły zarówno kwestię skuteczności zmiany wysokości renty w wyniku porozumienia stron, jak też zmiany wysokości tego świadczenia w drodze jednostronnego oświadczenia pozwanego z dnia 2 września 2014 roku. Zgodnie natomiast z treścią art. 365 § 1 k.p.c. orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. Jak wskazuje się w orzecznictwie prawomocność materialna, w której sąd wyposażone w procesie, oprócz rozstrzygających spraw co do istoty wyroków, orzeczenia proceduralne, wyraża nakaz przyjmowania, że w danej sytuacji stan prawny przedstawia się tak, jak to wynika z zawartego w orzeczeniu rozstrzygnięcia (por. wyrok Sądu N. szereg z dnia 15 lutego 2007 r., II CSK 452/06, L.). W wyroku z 7 kwietnia 2011 r. I PK 225/10, L. S. wyraził pogląd, że związanie stron prawomocnym orzeczeniem wyrażone w art. 365 § 1 k.p.c. zawiera w sobie zakaz ponownego prowadzenia sporu co do okoliczności faktycznych stanowiących podstawę rozstrzygnięcia zakończonych sporu sądowego. Innymi słowy - nie jest dopuszczalne w świetle art. 365 § 1 k.p.c. odmienne ustalenie zaistnienia, przebiegu i oceny istotnych dla danego stosunku prawnego zdarzeń faktycznych w kolejnych procesach sądowych między tymi samymi stronami, chociażby przedmiot tych spraw się różnił. Nadto, w orzecznictwie wskazuje się, że powaga rzeczy osądzonej rozciąga się także na motywy orzeczenia w takich granicach, w jakich stanowi konieczne uzupełnienie rozstrzygnięcia, niezbędne dla wyjaśnienia jego zakresu (por. wyrok Sądu N. szereg z dnia 29 marca 2006 roku, II PK 163/05, L.).

W świetle powyższego, rozstrzygając niniejszy spór, (...) i ocenę stanu faktycznego dokonanej przez S. O. w G. w sprawie XVI 554/18 i przez (...) Apelacyjny w G. w sprawie I ACa 85/21. Przede wszystkim w obu poprzednich sprawach przesłano, że w drodze wymiany przez strony oświadczeń na piśmie doszło do zmiany wysokości należnej powodowi renty w drodze umowy. Ponadto, przesłano, że zmiana wysokości renty wyrównawczej na mocy jednostronnego oświadczenia pozwanego dokonana pismem z dnia 2 września 2014 roku była nieskuteczna względem powoda. Na mocy art. 365 § 1 k.p.c. (...) jest związany powyższymi ocenami prawnymi, co oznacza, że nie mógł tej kwestii rozstrzygnąć w sposób odmienny, ani prowadzić w tym zakresie postępowania dowodowego.

W dalszej kolejności należało ustalić, czy dokonano zmiany treści przedmiotowego stosunku prawnego w odniesieniu do rat wymagalnych w okresie objętym składaniem pozwu, a także należało odnieść się do podnoszonych przez pozwanego zarzutów dotyczących zmiany sytuacji uprawnionego z tytułu renty. Nie budzi wątpliwości, że przepisy o rencie zawarte w art. 903-907 k.c. stosuje się do innych stosunków o charakterze rentowym, które wynikają ze źródeł pozaumownych. Wykorzystuje się je jednak tylko wówczas, jeżeli przepisy szczególne nie zawierają odmiennej regulacji. Waloryzacja renty może też nastąpić na podstawie umowy stron. Przepis dotyczy jedynie sytuacji, w której strony nie mogły dojść do porozumienia w sprawie dokonania zmiany wielkości renty lub czasu jej trwania (por. J. Ciszewski (red.), P. Nazaruk (red.), Kodeks cywilny. Komentarz aktualizowany, LEX/e. 2022). Renta wynikająca ze źródeł pozaumownych to ponadto renta, której obowiązek płaconia wynika z ustawy. (...) stosunków zobowiązaniowych nawiązywanych ex lege, należy stwierdzić, że konkretyzacja treści poszczególnego stosunku, w tym w zakresie rozmiaru poszczególnych świadczeń rentowych, zawsze wymaga ukształtowania stosunku prawnego w drodze umowy lub orzeczenia sądowego. Zdarzenia te nie zmieniają jednak charakteru renty, która zachowuje charakter renty ustawowej. Renta z ustawy to przede wszystkim renta stanowi całość świadczenie odszkodowawcze (np. art. 444 § 2 k.c.) (por. M. Gutowski (red.), Kodeks cywilny. Tom III. Komentarz. Art. 627-1088. Wyd. 3, Warszawa 2022)

Stosownie do powyższego, umowy (...) zobowiązania ustawowe nie powodują zmiany charakteru renty przyznanej na podstawie art. 444 § 2 k.c. na rentę umowną. Zatem mimo że wysokość renty, będącej przedmiotem niniejszego postępowania została zmieniona w drodze umownej, to nadal ma ona charakter renty ustawowej. Nie oznacza to jednak, że pozwany może bronić się w niniejszym sporze powołując się na treść art. 907 § 2 k.c., zgodnie z którym jeżeli obowiązek płaconia renty wynika z ustawy, każda ze stron może w razie zmiany stosunków dokonać zmiany wysokości lub czasu trwania renty, chociażby wysokość renty i czas jej trwania byłyby ustalone w orzeczeniu sądowym lub w umowie. Uprawnienie, jakie wynika z przytoczonego przepisu, może być bowiem realizowane jedynie w drodze powództwa, albowiem wyrok ma charakter konstytutywny i kreuje nowy stan prawny. Tym samym, (...) w niniejszej sprawie nie był uprawniony do rozważania, czy zaszła zmiana stosunków, o jakiej mowa w art. 907 § 2 k.c., a tym samym brak było podstaw do czynienia jakichkolwiek ustaleń odnośnie sytuacji materialnej, zdrowotnej powoda, czy jego możliwości zarobkowych.

Nadto, całkowicie błędne było założenie pozwanego, że może on jednostronnie zmniejszyć wysokość renty z uwagi na osłabienie przez powoda wieku emerytalnego. Pozwany nie ma bowiem żadnego uprawnienia do narzucania powodowi z któregoś oświadczenia powinien korzystać. W drodze umowy nie doszło do modyfikacji stosunku prawnego, mającego swoje źródło w ustawie. Wszelkie okoliczności związane ze zmianą stosunków pozwany może podnosić w odrębnym postępowaniu na podstawie art. 907 § 2 k.c. W niniejszej sprawie argumenty i wnioski dowodowe pozwanego nie mogły doprowadzić do oczekiwanych przez niego rezultatów, a zatem zmierzały one jedynie do przedłużenia postępowania. Nadto w odniesieniu do wniosku dowodowego pozwanego o ustalenie

wysokości emerytury powoda, wskazać należy, iż powód #wiadczenia takiego nigdy nie pobiera³, a zatem już tylko z tego powodu wniosek ten powinien zostać pominięty.

Dla rozstrzygnięcia sprawy istotne by³o jedynie, czy istnieje obowi¹zek pozwanego do wyp³aty renty wyrównawczej we wskazanej w pozwie wysokości. Zgodnie ze stanowiskiem doktryny w przypadku spe³nienia przes³anek wskazanych w art. 907 § 2 k.c. zmiana wysokości renty lub czasu jej trwania może nast¹piąć w drodze umowy, zgodnie z zasad¹ autonomii woli, w granicach wskazanych w art. 3531 k.c. Zastosowanie tego trybu może mieć miejsce zarówno wówczas, gdy poprzednia wysokość renty lub czas jej trwania by³y ustalone w umowie, jak i wtedy gdy nast¹pi³a w orzeczeniu s¹dowym. Odmowa zawarcia umowy daje podstawy do zastosowania trybu s¹dowego zgodnie z art. 907 § 2 k.c. (por. M. Gutowski (red.), Kodeks cywilny. Tom III. Komentarz. Art. 627#1088. Wyd. 3, Warszawa 2022). Z zebranego materia³u dowodowego nie wynika aby, że po 2011 roku pomiędzy powodem a pozwanym zosta³a zawarta kolejna umowa, która modyfikowa³aby wysokość renty. Jednostronna zmiana wysokości renty przez pozwanego by³a natomiast bezskuteczna, co także zosta³o przes¹dzone prawomocnymi orzeczeniami w rozstrzygniętych uprzednio sprawach, a s¹d orzekaj¹cy w niniejszym sk³adzie powyższymi ustaleniami by³ zwi¹zany, a nadto przyjmuje je i podziela zaprezentowany w nich pogl¹d. Bezspornym by³o także to, że nie dosz³o do zmiany wysokości, b¹d# czasu trwania renty w wyniku konstytutywnego orzeczenia s¹du. Tym samym należa³o uznać, że strony by³y zwi¹zane stosunkiem prawnym w kształcie nadanym mu w wyniku umowy zawartej w 2011r.

W zwi¹zku z tym w okresie objętym łożeniem pozwu tj. w okresie od listopada 2020r. do października 2021r. pozwany by³ zobowi¹zany do zap³aty na rzecz powoda renty wyrównawczej w kwocie 6.595,47 z³ miesięcznie. Z tego względu, za miesi¹c listopad 2020 r. należa³a się powodowi dop³ata w kwocie 106 z³ (różnica pomiędzy kwot¹ 6.595,47 z³ a faktycznie wyp³acon¹ kwot¹ 6.489,84 z³), natomiast za pozosta³e miesi¹ce kwota po 1.583,47 z³ (różnica pomiędzy kwot¹ 6.595,47 z³ a wyp³acon¹ kwot¹ 5.012 z³).

Nadto, na podstawie art. 481 §1 k.c. od dnia wymagalności każdej z rat miesięcznych należa³y się powodowi odsetki ustawowe za opó#nienie. Z.łyæ należy, iż zgodnie z tre³ci¹ porozumienia stron z 2011 roku termin p³atności każdej raty przypada³ na dzień 10 - ego każdego miesi¹ca. Z uwagi na fakt, że pozwany nie uiszcza³ na rzecz powoda pe³nej kwoty rat renty, w wysokości wynikaj¹cej z umowy stron, to pozostawa³ w opó#nieniu z zap³at¹ kwoty stanowi¹cej różnicę pomiędzy wysoko³ci¹ renty należnej a faktycznie wyp³aconej. Dochodzona kwota tj. 809,42 z³ z tytu³u skapitalizowanych odsetek należnych od zaleg³ych rat wymagalnych w okresie od listopada 2020 roku do października 2021 roku, a także kwota 1.998,41 z³ z tytu³u skapitalizowanych odsetek należnych od zaleg³ych rat wymagalnych w okresie od sierpnia 2019r. do listopada 2020r. w zasadzie nie by³a kwestionowania przez pozwanego. P.#æ wyliczenia powyższych kwot na dzień ich kapitalizacji nie budzi³a także żadnych w¹tpliwości (...).

Bezzasadny okaza³ się również podniesiony w odpowiedzi na pozew zarzut przedawnienia. Nie ulega w¹tpliwości, że roszczenie rentowe ma charakter #wiadczenia okresowego i przedawnia się z up³ywem trzyletniego terminu przedawnienia okre#lonego w art. 118 k.c. W niniejszej sprawie łożenie powoda dotyczy³o rat wymagalnych w okresie od listopada 2020r. do października 2021r. Z.ływszy, iż pozew zosta³ wniesiony w dniu 29 października 2021r. to nie ulega w¹tpliwości, że żadne z roszczeń okresowych nie uleg³o przedawnieniu.

Zatem, na podstawie art. 444 § 2 k.c. (...) od pozwanego na rzecz powoda ³cznie kwotê 20.331,83 z³. Zgodnie z art. 481 k.c. i art. 482 k.c. od powyżej kwoty (...) odsetki ustawowe za opó#nienie od dnia wniesienia pozwu tj. od dnia 29 października 2021 roku do dnia zap³aty.

O kosztach procesu (...) na podstawie art. 98 §1 k.p.c. i zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy zasądzi od przegrywającego niniejszy spór pozwanego na rzecz powoda kwotę 4.634 zł, na co składa się: opłata sądowa od pozwu (1.017 zł), opłata za czynności fachowego pełnomocnika powoda będącego radcą prawnym w stawce minimalnej (3.600 zł) obliczona od wskazanej wartości przedmiotu sporu, a także opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł). Nadto, na podstawie art. 98 § 11 k.p.c. (...) odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

(...) na uwadze powyższe orzeczono jak we wstępie.